

Κοινωνική Προστασία

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Επαναφορά ποσού σύνταξης και επιστροφή αναδρομικών -πέραν της πενταετίας- λόγω παράνομης περικοπής και μη επαρκούς ενημέρωσης της πολίτη

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Βέρα Θεοφυλάκτου
Ειδική επιστήμονας: Γρηγορία Πολύδερα

Μάιος 2024

Πολίτης έλαβε σύνταξη το έτος 2004 λόγω θανάτου του συζύγου της στο εβδομηκοστό έκτο έτος της ηλικίας της. Σύμφωνα με την απόφαση χορήγησης σύνταξης η δικαιούχος δεν εργαζόταν, δεν συνταξιοδοτείτο και πληρούσε τις προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία για τη μεταβίβαση της σύνταξης λόγω θανάτου του συζύγου της.

Το έτος 2022 το τέκνο της αναφερόμενης πολίτη αντιλήφθηκε από τυχαίο γεγονός ότι το ποσό που λάμβανε η μητέρα της από τον 7^ο/2008 δεν ήταν το ορθό και για το λόγο αυτό στις 15/12/2022 η πολίτης υπέβαλε αίτημα επαναφοράς του πλήρους ποσού της σύνταξής της.

Τον 5^ο/2023 ο ασφαλιστικός φορέας εκδίδει δυο αποφάσεις με τις οποίες έκανε δεκτό το αίτημα της συνταξιούχου και επαναφέρει το ποσό της κύριας και επικουρικής σύνταξης λόγω θανάτου στο πλήρες ποσό, χορηγώντας παράλληλα αναδρομικά ποσά από 1/1/2018.

Για το ζήτημα αυτό ο Συνήγορος του Πολίτη με παρέμβασή του στην Διοικητική Επιτροπή της αρμόδιας Τοπικής Διεύθυνσης e-ΕΦΚΑ, όπου είχε προσφύγει η ενδιαφερόμενη υποβάλλοντας ένσταση, για το χρόνο έναρξης υπολογισμού των αναδρομικών ποσών, είχε προτείνει προκειμένου να αποκατασταθεί η εις βάρος της συνταξιούχου αδικία την μερική ανάκληση των ανωτέρω αποφάσεων, κατά το σκέλος που αφορούν στην καταβολή των αναδρομικών ποσών συντάξεων, από 1/7/2007 αντί 1/1/2018, δεδομένου ότι για τη χωρίς νόμιμο έρεισμα αυτόματη μείωση της σύνταξης χρειάς η συνταξιούχος ουδέποτε ενημερώθηκε με σαφήνεια για τις τυχόν δικές της ενέργειες μετά τη λήξη της πρώτης τριετίας από τη χορήγηση της σύνταξης.

Ειδικότερα, η Αρχή ανέφερε ότι επί της απόφασης κύριας και επικουρικής σύνταξης λόγω θανάτου αναφέρονται αντίστοιχα ότι απονέμεται σύνταξη «από 7/2004 και μέχρι 30/6/2007 ποσού *** ευρώ και από από τη λήξη της τριετίας και επ' αόριστον με μείωση της δικαιούμενης συντάξεως με ποσοστό 30% μόνον εφόσον εργάζεται ή συνταξιοδοτείται από ίδιο δικαίωμα» και «η ενδιαφερόμενη υποχρεούται να προσκομίσει στο κέντρο πληρωμής κάθε στοιχείο μεταβολής που επηρεάζει τη συνταξιοδότηση». Η πολίτης δεδομένου ότι δεν εργάστηκε και δεν συνταξιοδοτήθηκε από κάποια άλλη πηγή, δεν ενέπιπτε σε καμία εκ των ανωτέρω κατηγοριών και συνεπώς δεν προκύπτει η υποχρέωση να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή πρότεινε ότι η Διοίκηση δεν θα έπρεπε να σταθεί με άτεγκτο τρόπο απέναντι στην πολίτη, με την οποία έτσι και αλλιώς βρίσκεται σε μια ετεροβαρή σχέση, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου. Ο ασφαλιστικός φορέας με την εφαρμοζόμενη πρακτική της αυτόματης μείωσης, χωρίς να προκύπτει ταυτόχρονα σαφής ενημέρωση ότι η μείωση της σύνταξης είναι αυτόματη και αφορά όλες τις περιπτώσεις συνταξιούχων λόγω θανάτου και όχι μόνον εκείνες για τις οποίες υπάρχει μεταβολή (εργασία, συνταξιοδότηση, γάμος) φαίνεται να καθιστά αυτήν τουλάχιστον συνυπεύθυνη για την απώλεια των δικαιούμενων ποσών συντάξεων.

Η Διοικητική Επιτροπή έκανε ομόφωνα δεκτή την ένσταση της πολίτη με το σκεπτικό ότι «βάσει της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, δεδομένου ότι στην συνταξιοδοτική απόφαση αναφέρεται ότι θα γίνει μείωση βάσει του ν.2676/1999 μόνον εφόσον απασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη. Δεδομένου ότι η κατάσταση της συνταξιούχου δεν μεταβλήθηκε θεωρείται ότι δεν είχε την υποχρέωση στην υποβολή δήλωσης και το πρώην ΙΚΑ δεν μπορεί να προχωρήσει στην περικοπή χωρίς προηγούμενο έλεγχο αυτών».

Πληροφορίες: 213 1306600
press@synigoros.gr

